

Rapport

CORONA EN ECONOMIE

3 april 2020

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2020/44

Datum

april 2020

Auteurs

Melle Conradie
Jasper de Jong

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Belangrijkste uitkomsten	4
1 Economisch klimaat en toekomstverwachting	6
2 Steun voor economisch coronabeleid	8
3 Invloed maatregelen op privé en werk	9
4 Zorgen over financiële situatie	10
5 Effecten op inkomsten en omzet	12
6 Aanvraag economische maatregelen	15
7 Onderzoeksverantwoording	18

Belangrijkste uitkomsten

Dit onderzoek gaat over de ervaren impact van de coronacrisis op de Nederlandse economie. Het onderzoek vond plaats van 26 tot 30 maart 2020 en 2.342 Nederlanders hebben deelgenomen. De resultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, opleiding, regio en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in 2017 en daarmee representatief voor Nederlanders van 18 jaar en ouder. Een uitgebreidere verantwoording van het onderzoek vindt u in hoofdstuk 7.

Negen op tien Nederlanders verwachten economische krimp

Over de economische situatie voor de coronacrisis was driekwart (74%) nog tevreden, maar nu houdt 90 procent rekening met economische krimp. De helft (52%) verwacht dat de economie sterk zal verslechteren.

67 procent Nederlandse bevolking verwacht langer dan 6 maanden coronabeperkingen en economische krimp van 7,7 procent

Zes op de tien (58%) Nederlanders verwachten dat de coronabeperkingen tenminste 6 maanden duren, houdt rekening met economische krimp tot 7,7 procent en 8 procent werkloosheid. Dit is het middelste scenario van het CPB. Negen procent houdt rekening met het ernstigste scenario (1 jaar beperkingen, 10% krimp en 9% werkloosheid). Dit is gemeten voordat het kabinet de verlening van de maatregelen tot 28 april 2020 aankondigde.

Driekwart tevreden over economische aanpak. Negen op de tien Nederlanders steunt beleid intelligente lockdown

In verhouding is er meer steun voor de intelligente lockdown (91%) en de aanpak ten aanzien van de volksgezondheid (88%) dan de aanpak ten aanzien van de economie (74%). Over het algemeen is de meerderheid tevreden met de wijze waarop het kabinet met de coronacrisis omgaat.

Steun aan MKB prioriteit voor 78 procent Nederlandse bevolking

Om de economie te redden, moet de overheid zich volgens driekwart (78 procent) van de bevolking in eerste instantie richten op het steunen van MKB-bedrijven (Figuur 4). Drie op de tien Nederlanders (30 procent) vindt dat de overheid zich moeten richten op het steunen van grote bedrijven als Schiphol en KLM. Een vergelijkbare groep (29 procent) is het hiermee oneens.

61 procent zzp'ers maakt zich zorgen over eigen financiële situatie

Van alle Nederlanders maakt 37 procent zich zorgen over de eigen financiële situatie. Voor zzp'ers/freelancers (61%) ligt dit percentage een stuk hoger. Gezien de sluiting van veel horeca en het tijdelijke verbod op evenementen is dit geen verrassing. Een groot deel van de economische maatregelen van het kabinet zijn ook op deze doelgroep gericht.

Twee derde van de zzp'ers had in maart last van dalende inkomsten, houdt hier bovendien de komende maanden ook rekening mee

Voor de meeste Nederlanders resulteerde de coronacrisis in maart nog niet in een daling van inkomsten of omzet: driekwart (74%) merkte er niet veel van. Voor zzp'ers en freelancers (64%) is dit anders: zij ervoeren enige tot forse daling van de inkomsten. Voor mensen in loondienst of met een vast- of tijdelijk contract is dit in mindere mate aan de orde.

Drie op de tien Nederlanders (29%) houden rekening met dalende inkomsten in 2020. Dit geldt wederom vooral voor zzp'ers en freelancers (68%). Ook een kwart van de mensen in loondienst in het bedrijfsleven (26%) en een kwart van de mensen met een tijdelijk contract (27%) verwachten dalende inkomsten in 2020.

Tevredenheid over de economische noodmaatregelen, maar nog weinig aanvragers

Driekwart (76%) van de werkende Nederlanders is tevreden over de aangekondigde maatregelen om het bedrijfsleven, ondernemers en zzp'ers te ondersteunen. Van de zzp'ers is 17 procent niet erg tevreden over de geboden ondersteuning. Zeven op de tien werkenden (68%) hebben nog geen beroep gedaan op de noodmaatregelen, zestien procent weet dit niet. Door 6 procent is werktijdverkorting aangevraagd voor het personeel. Van de zzp'ers heeft 60 procent nog geen beroep gedaan op een noodmaatregel.

Noodmaatregelen compenseren omzetverlies naar verwachting niet volledig

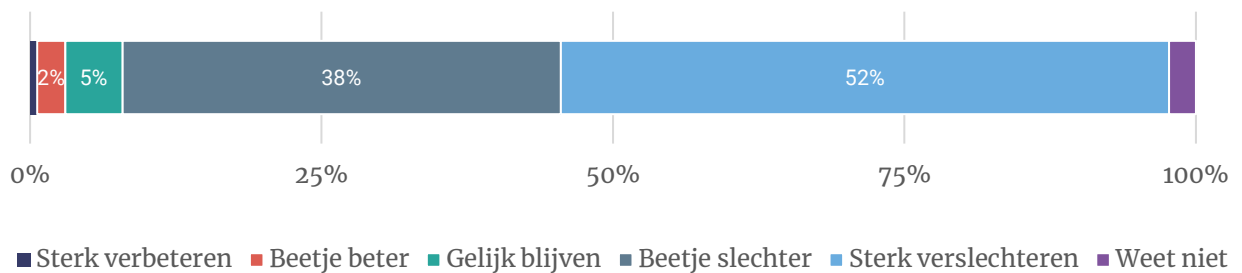
Van de werkenden die een inkomstendaling verwachten en een beroep hebben gedaan op (tenminste) een maatregel, verwacht 55 procent dat dit het verlies in enige mate zal compenseren. Twintig procent is positiever en verwacht dat het verlies grotendeels tot volledig gecompenseerd zal worden door de ondersteuning. Een op de negen (14%) gaat ervanuit dat de ondersteuning het verwachte verlies helemaal niet compenseert.

1 Economisch klimaat en toekomstverwachting

Negen op tien Nederlanders verwachten economische krimp

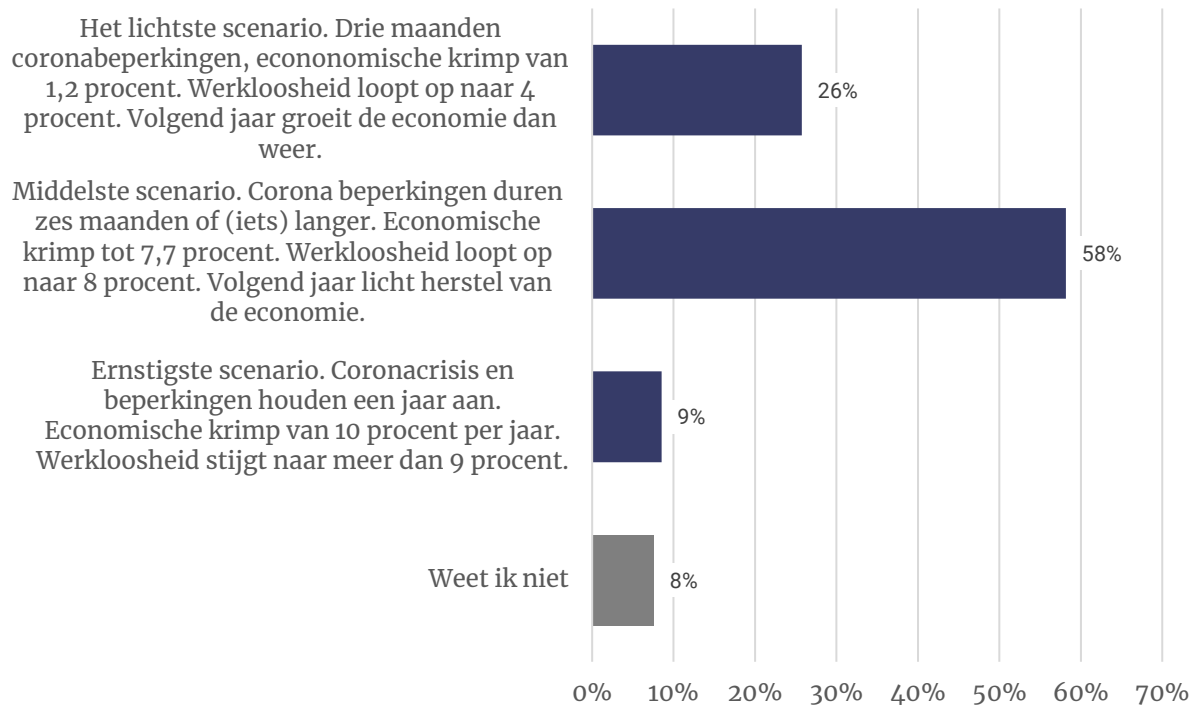
Bijna driekwart (74 procent) van de Nederlanders ervaarde de economie de afgelopen 12 maanden als tamelijk goed of zeer goed. Nu er sprake is van een corona-uitbraak en het openbare leven grotendeels stilligt, zijn de economische verwachtingen van de Nederlandse bevolking somber gestemd. Vier op de tien Nederlanders verwacht dat de economie de komende maanden enigszins verslechterd en daarnaast verwacht 52 procent een sterke verslechtering (Figuur 1).

Figuur 1 - Hoe verwacht u dat de Nederlandse economie in de komende 12 maanden zal ontwikkelen?
(basis: allen, n=2.342)

67 procent Nederlandse bevolking verwacht langduriger coronabeperkingen

Het Centraal Planbureau (CPB) heeft donderdag 26 maart bekend gemaakt dat Nederland door de coronacrisis in een economische recessie zal komen. Alles zal afhangen van hoe lang de coronabeperkingen van kracht zullen blijven. Ten tijde van de peiling waren maatregelen afgekondigd tot 6 april en 1 juni voor vergunning plichtige bijeenkomsten. Ruim de helft van de bevolking houdt echter rekening met het middelste CPB-scenario waarin coronabeperkingen 6 maanden of langer duren (Figuur 2). Dit zou betekenen dat maatregelen nog minimaal tot medio september van kracht zijn. In dit scenario loopt de economische krimp op tot 7,7 procent en groeit de werkloosheid naar acht procent. Een kwart van de bevolking is optimistischer en gaat uit van het 'lichte' scenario met drie maanden coronabeperkingen en 1,2 procent economische krimp.

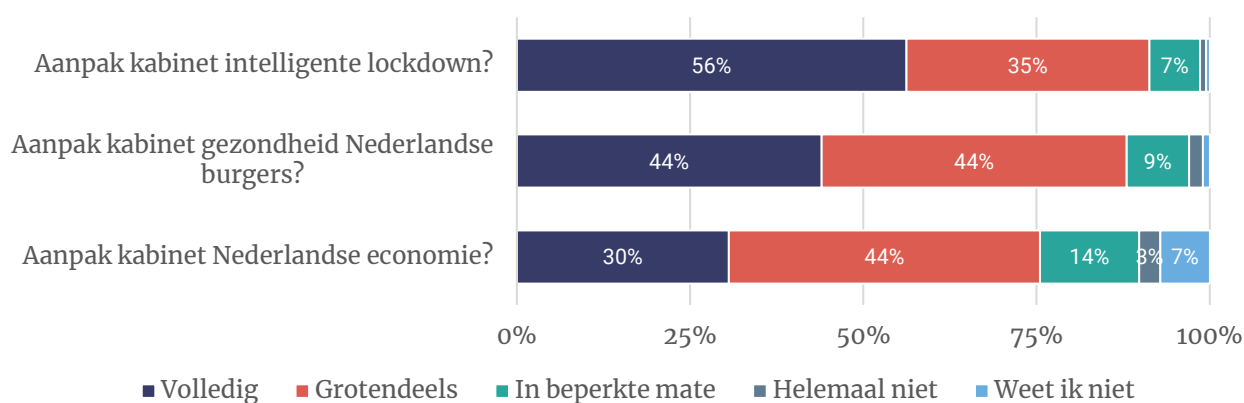
Figuur 2 - Het CPB houdt rekening met drie scenario's. Welk van deze drie verwacht u dat werkelijkheid zal worden? (basis: allen, n=2.342)

2 Steun voor economisch coronabeleid

Bevolking minder tevreden over aanpak economisch beleid dan over gezondheidsbeleid

De meeste Nederlanders zijn tevreden over de economische aanpak van het kabinet (74%; Figuur 3). Een op de negen (14%) is tot beperkte mate tevreden met de economische aanpak. Vergeleken met de economische aanpak zijn Nederlanders meer tevreden met de intelligente lockdown en de aanpak ten aanzien van de gezondheid.

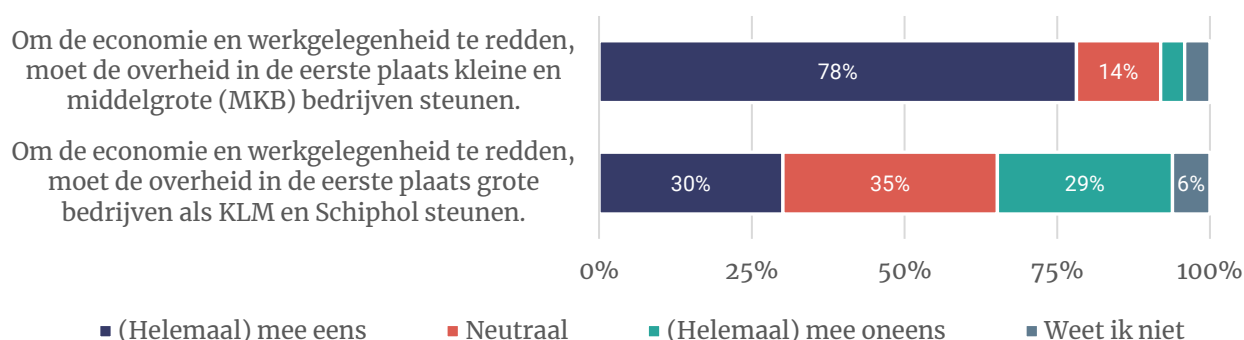
Negen op de tien Nederlanders (91 procent) is te spreken over de huidige aanpak waarbij samenkomsten van 3 personen of meer verboden zijn, men 1,5 meter afstand moet houden en de politie mag handhaven. Ongeacht leeftijd, opleidingsniveau of stemvoorkeur is er een groot draagvlak voor deze maatregelen aanwezig. Met de aanpak ten aanzien van de gezondheid van mensen is 88 procent van de Nederlanders het grotendeels tot volledig mee eens.

Figuur 3 - In welke mate staat u achter de aanpak van het kabinet op het gebied van de intelligente lockdown, gezondheid en economie? (basis: allen, n=2.342)

Steun aan MKB prioriteit voor 78 procent Nederlandse bevolking

Om de economie te redden, moet de overheid zich volgens driekwart (78 procent) van de bevolking in eerste instantie richten op het steunen van MKB-bedrijven (Figuur 4). Drie op de tien Nederlanders (30 procent) vindt dat de overheid zich moete richten op het steunen van grote bedrijven als Schiphol en KLM. Een vergelijkbare groep (29 procent) is het hiermee oneens.

Figuur 4 - Stellingen over mogelijk beleid (n=2.342)

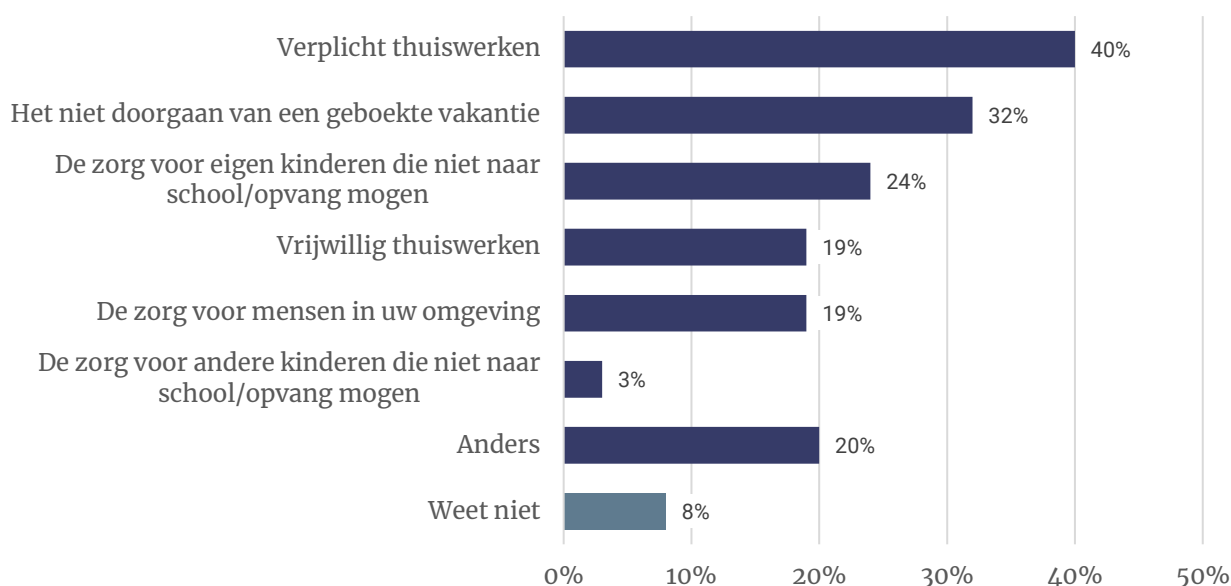
3 Invloed maatregelen op privé en werk

De afgekondigde maatregelen hebben betrekking op iedereen, zowel privé als zakelijk. Mensen worden gevraagd thuis te werken, de reisbranche heeft vakanties moeten annuleren en de horeca heeft de deuren gesloten. De impact hiervan is nu al merkbaar met de afgekondigde noodmaatregelen voor ondernemers en bedrijven. Het CPB verwacht bovendien dat de coronacrisis zal leiden tot economische krimp.

We hebben gevraagd aan (werkende) mensen gevraagd in hoeverre zij zich zorgen maken over hun eigen financiële situatie en wat zij vinden van de economische noodmaatregelen.

Vier op de tien werkt verplicht thuis, bij een derde is de vakantie geannuleerd

Vanwege de maatregelen om de verspreiding van het virus te vertragen werkt 40 procent van de werkzame Nederlanders verplicht thuis (Figuur 5). Daarnaast werkt bijna twee op de tien (19%) vrijwillig thuis. Een kwart van de werkzame Nederlanders (24%) heeft daarnaast de zorg voor de eigen kinderen en twee op de tien (19%) zorgen voor andere mensen in de omgeving. Verder ervaart 20 procent nog andere (ook niet werk-gerelateerde) gevolgen, bijvoorbeeld het moeten annuleren van een bruiloft, afgelaste evenementen en concerten, verplicht thuisblijven, andere werktijden of helemaal geen werk meer. Voor een derde van de werkenden (32%) is een geboekte vakantie niet doorgedaan.

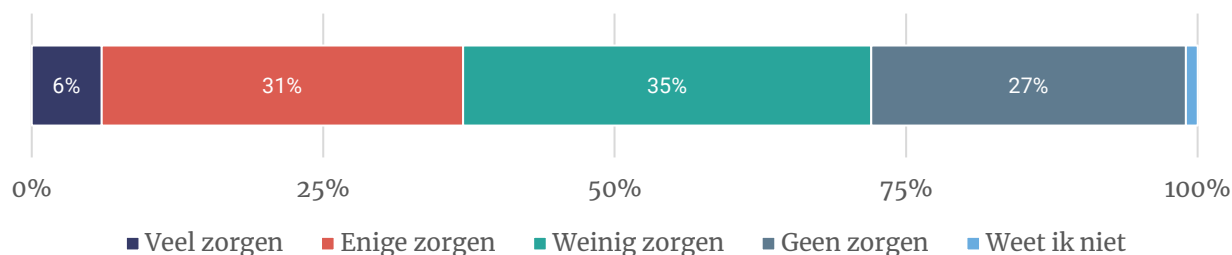

Figuur 5 - Heeft u momenteel als gevolg van de Corona-maatregelen te maken met? (basis: werkzame mensen, n = 1323)

4 Zorgen over financiële situatie

Een kwart van de Nederlanders maakt zich geen zorgen over de eigen financiële situatie

Een derde (35%) maakt zich momenteel weinig zorgen over de eigen financiële situatie en een kwart (27%) maakt zich geen zorgen (Figuur 6 - Maakt u zich – naar aanleiding van de coronacrisis – zorgen over uw eigen financiële situatie? (basis: allen, n=2.342)). Voor bijna vier op de tien Nederlanders (37%) ligt dit anders: zij maken zich (31%) enige tot veel (6%) zorgen. Vooralsnog maakt de meerderheid van de Nederlanders zich dus nog niet echt druk om hun eigen financiële situatie.

Figuur 6 - Maakt u zich – naar aanleiding van de coronacrisis – zorgen over uw eigen financiële situatie? (basis: allen, n=2.342)

Zzp'ers en werklozen maken zich meer zorgen

Wanneer we kijken naar de werksituatie zien we een ander beeld (Tabel 1). De meerderheid van de zzp'ers (61%) maken zich enige tot veel zorgen. Ook mensen zonder baan maken zich relatief meer zorgen over hun financiële situatie (52%).

	Veel zorgen	Enige zorgen	Weinig zorgen	Geen zorgen	Weet ik niet
Ondernemer met personeel*	27%	54%	10%	8%	0%
Zzp'er/freelancer	11%	50%	26%	12%	1%
Werkzaam in loondienst, in het bedrijfsleven	8%	32%	38%	21%	0%
Werkzaam in loondienst, bij de overheid	2%	20%	32%	46%	0%
Werkzaam in loondienst bij de semioverheid	2%	22%	37%	39%	0%
Arbeidsongeschikt	10%	36%	32%	17%	5%
Werkloos/ werkzoekend/ bijstand	19%	33%	22%	21%	5%
Gepensioneerd of VUT	2%	30%	35%	33%	1%
Studerend /schoolgaand	7%	28%	43%	21%	1%
Huisvrouw/ huisman	3%	30%	42%	23%	2%
Anders*	7%	32%	43%	15%	3%

* indicatief, minder dan 50 waarnemingen

Tabel 1 – Zorgen over financiële situatie en werksituatie

Bijna de helft van mensen met een tijdelijk contract maakt zich zorgen

Drie op de tien werkenden (30%) met een vast contract maakt zich enige tot veel zorgen **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). Dit geldt ook voor bijna de helft van de werknemers met een tijdelijk contract (45%).

	Veel zorgen	Enige zorgen	Weinig zorgen	Geen zorgen	Weet ik niet
Vast contract	4%	26%	38%	31%	0%
Tijdelijk contract	9%	34%	32%	24%	1%
Flexibel contract*	31%	32%	22%	15%	1%
Uitzendkracht/via payroll*	33%	36%	25%	6%	1%
Anders*	12%	52%	17%	18%	1%

* indicatief, minder dan 50 waarnemingen

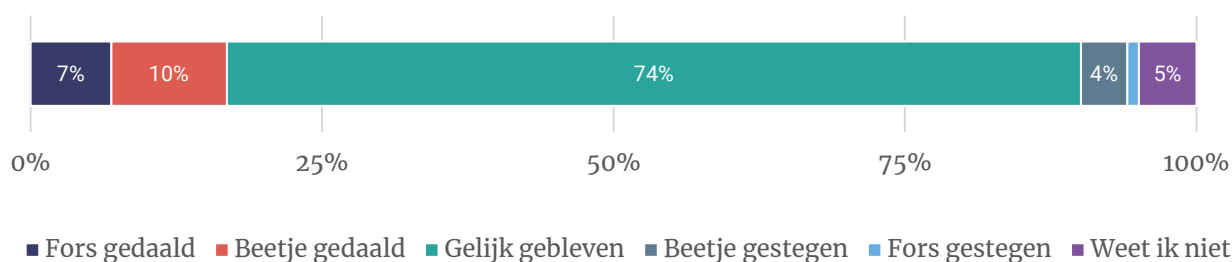
Tabel 2 – Zorgen over financiële situatie en arbeidscontract

5 Effecten op inkomsten en omzet

De coronacrisis heeft ertoe geleid dat bepaalde branches minder of geen werk hebben. Daarnaast worden opdrachten uitgesteld. Dit heeft nu al zichtbaar effect op de inkomsten van bedrijven. We hebben aan de panelleden gevraagd in hoeverre zij dit ervaren.

Meeste mensen merken nog geen effect op de inkomsten, maar zzp'ers wel

Driekwart van de werkende Nederlanders (74%) heeft in maart geen verandering gemerkt in de inkomsten (gewerkte uren of omzet) door de Corona-epidemie (Figuur 7). Bij 17 procent van de werkenden is dit wel het geval, zij ervoeren een beetje (10%) tot fors (6%) gedaalde inkomsten. Tot slot ervoerde 5 procent juist een stijging van de inkomsten.

Figuur 7 - Heeft u in de maand maart te maken met verandering van inkomsten (gewerkte uren) of omzet (voor ondernemers) door de Corona-epidemie? (basis: werkzame mensen, n=1323)

Zzp'ers ervaren duidelijk meer dalende inkomsten (Tabel 3). Zij zijn afhankelijker van de grillen van de markt dan mensen in loondienst. Van de zzp'ers ervoerde 34 procent enige daling en 30 procent een forse daling. Nederlanders in loondienst bij de (semi-)overheid ervoerden het minst dalende (of stijgende) inkomsten.

	Fors gedaald	Beetje gedaald	Gelijk gebleven	Beetje gestegen	Fors gestegen	Weet ik niet
Ondernemer met personeel*	41%	25%	24%	6%	0%	4%
Zzp'er/freelancer	30%	34%	32%	2%	1%	1%
Werkzaam in loondienst, in het bedrijfsleven	6%	8%	76%	4%	1%	5%
Werkzaam in loondienst, bij de overheid	0%	4%	89%	3%	0%	4%
Werkzaam in loondienst bij de semioverheid	1%	5%	83%	6%	0%	5%
* indicatief, minder dan 50 waarnemingen						

Tabel 3 – Verandering van inkomsten en werksituatie

De meeste Nederlanders met een vast contract of tijdelijk contract merkten in maart ook weinig veranderingen (Tabel 4). Voor respectievelijk 82 procent en 76 procent zijn de inkomsten gelijk gebleven.

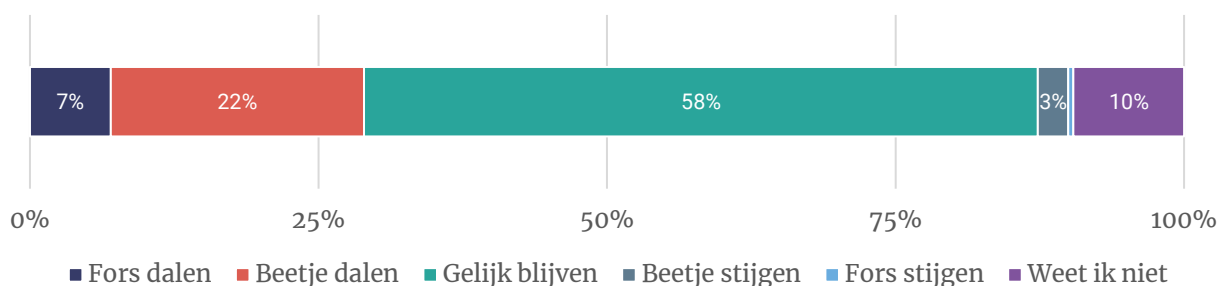
	Fors gedaald	Beetje gedaald	Gelijk gebleven	Beetje gestegen	Fors gestegen	Weet ik niet
Vast contract	2%	5%	82%	4%	0%	6%
Tijdelijk contract	6%	7%	76%	5%	3%	3%
Flexibel contract*	31%	36%	27%	0%	0%	5%
Uitzendkracht/via payroll *	16%	24%	57%	0%	0%	3%
Anders*	12%	52%	35%	0%	0%	0%

* indicatief, minder dan 50 waarnemingen

Tabel 4 - Verandering van inkomsten en arbeidscontract

Drie op de tien Nederlanders (29%) verwachten een daling van de inkomsten in 2020

Voor 7 procent geldt dat zij een forse daling verwachten, 22 procent verwacht enigszins een daling (Figuur 8). Zes op de tien Nederlanders (59%) verwachten dat hun omzet of inkomen ongeveer gelijk zal blijven. Slechts 4 procent verwacht een stijging. Een op de tien Nederlanders (10%) weet het niet.

Figuur 8 - En wat zijn uw verwachtingen voor heel 2020? Mijn omzet of inkomen zal... (basis: allen, n=2342)

Zzp'ers verwachten in de rest van 2020 ook een daling van de inkomsten

Van de zzp'ers verwacht een kwart (24%) een forse daling van de inkomsten in 2020 (Tabel 5). Bijna de helft (44%) verwacht enigszins een daling. Ook een deel van Nederlanders in loondienst bij een bedrijf, semioverheid of overheid verwacht enigszins een daling van inkomsten of omzet (Respectievelijk 18%, 11% en 8%). De meerderheid van deze groepen verwacht echter dat het inkomen ongeveer gelijk blijft.

	Fors dalen	Beetje dalen	Gelijk blijven	Beetje stijgen	Fors stijgen	Weet ik niet
Ondernemer met personeel*	52%	32%	9%	6%	0%	0%
Zzp'er/freelancer	24%	44%	22%	3%	1%	6%
Werkzaam in loondienst, in het bedrijfsleven	8%	18%	60%	3%	1%	10%
Werkzaam in loondienst, bij de overheid	1%	8%	86%	3%	0%	3%
Werkzaam in loondienst bij de semioverheid	2%	11%	74%	5%	0%	8%
* indicatief, minder dan 50 waarnemingen						

Tabel 5 – Verwachting voor 2020 en werksituatie

Hetzelfde beeld zien we bij de contractsituatie (Tabel 6). De meeste Nederlanders met een vast contract (71%) verwachten dat hun inkomen gelijk zal blijven. Bij de werkzame mensen met een ander contract ligt dit anders. Zo verwacht 27 procent van de mensen met een tijdelijk contract een daling.

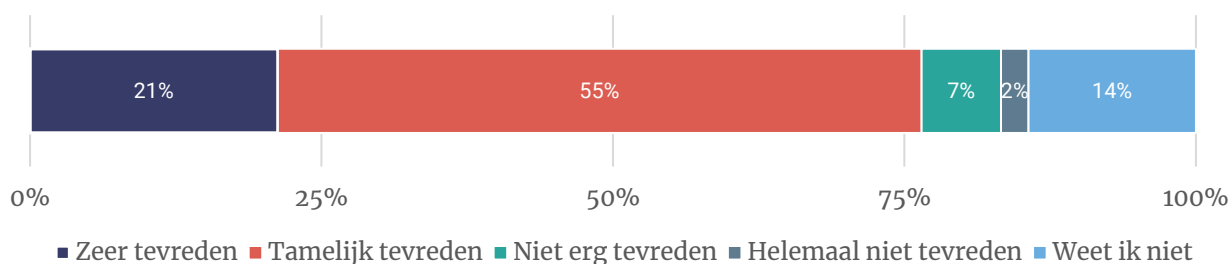
	Fors dalen	Beetje dalen	Gelijk blijven	Beetje stijgen	Fors stijgen	Weet ik niet
Vast contract	3%	14%	71%	3%	1%	8%
Tijdelijk contract	12%	15%	55%	7%	0%	11%
Flexibel contract*	41%	23%	27%	5%	0%	4%
Uitzendkracht/via payroll*	34%	13%	47%	2%	0%	4%
Anders*	12%	52%	18%	0%	0%	17%
* indicatief, minder dan 50 waarnemingen						

Tabel 6 – Verwachting voor 2020 en arbeidscontract

6 Aanvraag economische maatregelen

Driekwart werkenden tevreden over pakket aan economische coronamaatregelen

Om ondernemers en werkenden te beschermen en te compenseren heeft het kabinet een breed pakket aan economische maatregelen opgesteld. Zo is er onder andere extra ondersteuning voor zelfstandig ondernemers en is er een compensatieregeling voor economisch getroffen sectoren. Het totale pakket aan maatregelen biedt maandelijks voor miljarden euro's aan steun en heeft als doel om banen en inkomens beschermen en de gevolgen voor zzp'ers, mkb-ondernemers en grootbedrijven op te vangen. Ruim een op de vijf (21 procent) werkenden geeft aan zeer tevreden te zijn over het pakket (Figuur 9). Daarnaast is 55 procent er tamelijk tevreden over. Een klein deel (9 procent) is niet tevreden met de maatregelen. Van de zzp'ers zijn 71 procent tevreden over de aangekondigde maatregelen (Tabel 7).

Figuur 9 - Hoe tevreden of ontevreden bent u over dit pakket aan economische maatregelen? (gevraagd aan werkenden; n=1.342)

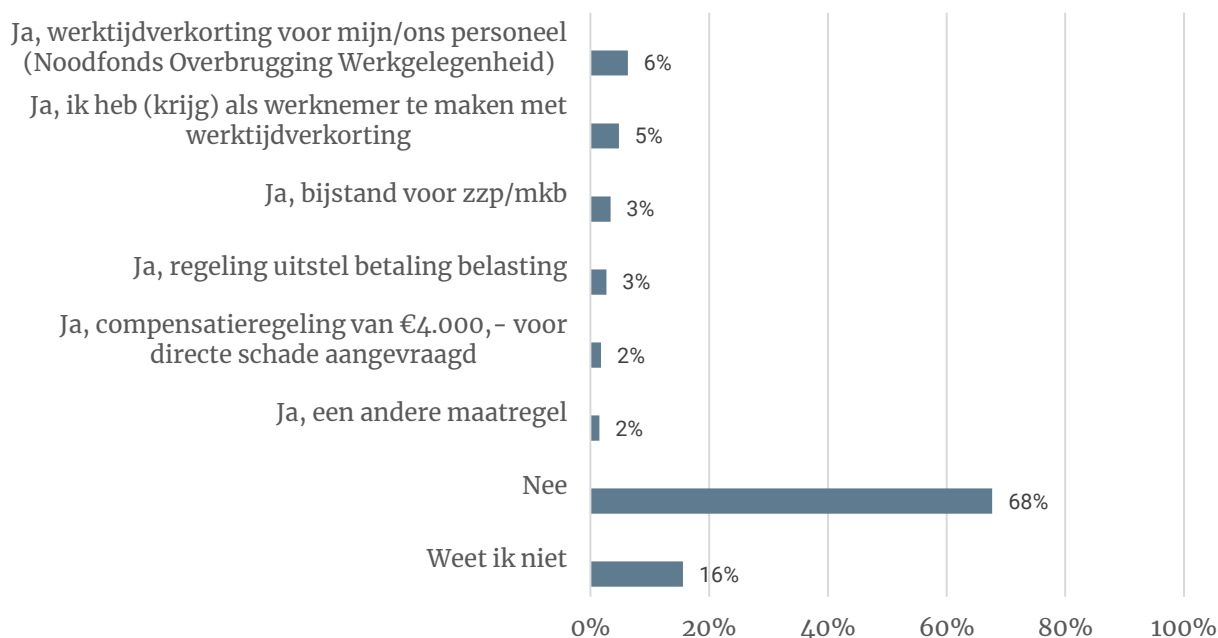
	Zeer tevreden	Tamelijk tevreden	Niet erg tevreden	Helemaal niet tevreden	Weet ik niet
Ondernemer met personeel*	14%	72%	0%	4%	10%
Zzp'er/freelancer	22%	49%	17%	2%	10%
Werkzaam in loondienst, in het bedrijfsleven	21%	55%	7%	3%	13%
Werkzaam in loondienst, bij de overheid	21%	58%	6%	1%	14%
Werkzaam in loondienst bij de semioverheid	22%	54%	4%	1%	19%

* indicatief, minder dan 50 waarnemingen

Tabel 7 – Tevredenheid economische maatregelen en werksituatie

Economische maatregelen worden (nog) weinig aangevraagd

Driekwart van de werkende Nederlanders is dus tevreden met de economische maatregelen van het kabinet. Bijna zeven op de tien (68%) Nederlanders hebben nog geen gebruik gemaakt één (of meerdere) steunmaatregelen (Figuur 10). Daarnaast weet 16 procent niet of er een beroep is gedaan op een maatregel. Tot nu toe heeft 6 procent werktijdverkorting aangevraagd voor het personeel, een even groot deel (5%) krijgt als werknemer dan ook te maken met werktijdverkorting.

Figuur 10 - Heeft u zelf (of uw bedrijf of organisatie) een beroep gedaan (of gaat u een beroep doen) op één van de steunmaatregelen? (basis: werkzame mensen, n=1323)

Van de zzp'ers heeft een kwart (27%) bijstand aangevraagd (Tabel 8). Zes op de tien zzp'ers (60%) hebben nog geen enkel beroep gedaan op een maatregel. Mensen in loondienst in het bedrijfsleven (8%) krijgen vaker te maken met werktijdverkorting dan mensen in loondienst bij de overheid (0%) of semioverheid (1%).

	Ondernemer met personeel*	Zzp'er/ Freelancer	Werkzaam in loondienst, in het bedrijfsleven	Werkzaam in loondienst, bij de overheid	Werkzaam in loondienst bij de semioverheid
Ja, bijstand voor zzp/mkb	17%	27%	1%	0%	0%
Ja, werktijdverkorting aangevraagd	27%	0%	9%	2%	3%
Ja, regeling uitstel betaling belasting	15%	3%	4%	1%	0%
Ja, compensatieregeling voor directe schade aangevraagd	10%	4%	2%	2%	0%

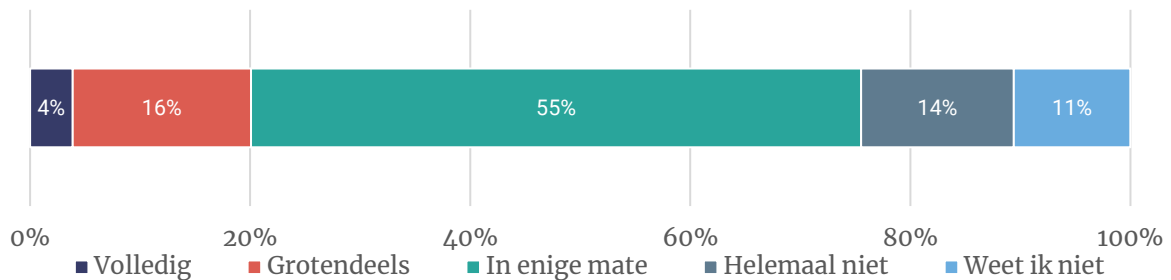
Ja, ik heb (krijg) als werknemer te maken met werktijdverkorting	6%	0%	8%	0%	1%
Ja, een andere maatregel	0%	4%	1%	2%	1%
Nee	36%	60%	58%	89%	84%
Weet ik niet:	15%	8%	22%	6%	10%

* indicatief, minder dan 50 waarnemingen

Tabel 8 – Maatregelen en werksituatie

Maatregelen dekken verlies aan omzet naar verwachting niet volledig

Meer dan de helft (55%) van de werkenden die omzet- of inkomstenverlies in 2020 verwachten en een beroep doen op (tenminste) een maatregel, verwachten dat dit het verlies aan omzet in enige mate zal compenseren (Figuur 11). Een op de negen (15%) verwacht dat deze maatregelen helemaal niet het verlies zullen afdekken. Twee op de tien (20%) zijn positiever en verwachten dat hun verlies aan omzet grotendeels tot volledig wordt gecompenseerd door de maatregelen.

Figuur 11 - In hoeverre denkt u dat deze maatregelen uw verlies aan omzet zullen compenseren? (basis: aanvragers noodmaatregel en verwachte inkomstendaling 2020, n=129)

7 Onderzoeksverantwoording

Verantwoording

I&O Research voerde een landelijk representatief onderzoek uit onder 2.342 Nederlanders van 18 jaar en ouder. Dit onderzoek onder 2.342 Nederlanders vond plaats van 26 tot 30 maart 2020. De resultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, opleiding, regio en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in 2017. Het grootste deel van de deelnemers is afkomstig uit het I&O Research Panel (n=2.243). Daarnaast zijn 99 deelnemers via PanelClix benaderd om deel te nemen aan dit onderzoek.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2017. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een uitkomst van 50 procent is er sprake van een marge van plus of min 2,1 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Sinds april 2019 werkt het I&O Research Panel met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.

I&O Research

I&O Research is het grootste onderzoeksbureau voor overheid en non-profit (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA, 2019). Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties. I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR-gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001-, ISO 20252- en ISO 27001-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 26362-gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KvK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl